# EUROOPA PARLAMENT

*2004* *2009*

*Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon*

**2007/0228(CNS)**

11.7.2008

*

# RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta
(KOM(2007)0637 – C6-0011/2007 – 2007/0228(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Ewa Klamt

Arvamuse koostaja(*):
Jan Tadeusz Masiel, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 47

## *Kasutatud tähised*

| | |
|---|---|
| * | nõuandemenetlus<br>*antud häälte enamus* |
| **I | koostöömenetlus (esimene lugemine)<br>*antud häälte enamus* |
| **II | koostöömenetlus (teine lugemine)<br>*antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks* |
| *** | nõusolekumenetlus<br>*parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel* |
| ***I | kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)<br>*antud häälte enamus* |
| ***II | kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)<br>*antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks* |
| ***III | kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)<br>*antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks* |

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

## *Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud*

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst ***paksus kaldkirjas***. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

**SISUKORD**

**lehekülg**

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT ..5

SELETUSKIRI .....27

## EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta**
**(KOM(2007)0637 – C6-0011/2007 – 2007/0228(CNS))**

**(Nõuandemenetlus)**

*Euroopa Parlament*,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2007)0637);

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 63 lõike 3 punkti a ja lõiget 4, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0011/2007);

– võttes arvesse kodukorra artiklit 51;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A6-0000/2008),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

4. palub alustada 4. märtsi 1975. aasta ühisdeklaratsioonis sätestatud lepitusmenetlust, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

5. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

**Muudatusettepanek 1**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Põhjendus 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(2 a) Euroopa Ülemkogu tõdes 15. ja 16. oktoobril 1999. aastal Tamperes toimunud erakorralisel kohtumisel vajadust ühtlustada kolmandate riikide kodanike vastuvõtu- ja elamistingimusi käsitlevad riiklikud õigusaktid. Sellega seoses rõhutas Euroopa Ülemkogu, et Euroopa Liit peaks tagama liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike õiglase kohtlemise ning integratsioonipoliitika tuleks aktiivsemalt suunata sellele, et anda neile õigused ja kohustused, mis on võrreldavad ELi kodanike õiguste ja kohustustega.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 2**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Põhjendus 5 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(5 a) Üha globaalsemal tööturul peaks Euroopa Liit tõstma oma atraktiivsust kolmandate riikide töötajate, eelkõige kõrgelt kvalifitseeritud töötajate silmis. Selle eesmärgi saavutamisele aitavad kaasa soodustused, näiteks kindlad erandid ning asjakohase teabe lihtsam kättesaadavus.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 3**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Põhjendus 10**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (10) Käesoleva direktiiviga sätestatakse paindlik, nõudlusel põhinev liikmesriiki sisenemise süsteem, mis tugineb objektiivsetele kriteeriumitele, nagu miinimumpalga künnis, mis on võrreldav palgatasemega liikmesriikides, ja kutsekvalifikatsioonid. Selleks et tagada liikmesriikidesse lubamise tingimuste minimaalne ühtlustamine kogu ELis, on vaja määratleda ühtne miinimumnimetaja riikliku palgakünnise arvutamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama oma riikliku künnise vastavalt oma tööturu olukorrale ja oma üldisele sisserändepoliitikale. | (10) Käesoleva direktiiviga sätestatakse paindlik, ***liikmesriikide*** nõudlusel põhinev liikmesriiki sisenemise süsteem, mis tugineb objektiivsetele kriteeriumitele, nagu miinimumpalga künnis, mis on võrreldav palgatasemega liikmesriikides, ja kutsekvalifikatsioonid. Selleks et tagada liikmesriikidesse lubamise tingimuste minimaalne ühtlustamine kogu ELis, on vaja määratleda ühtne miinimumnimetaja riikliku palgakünnise arvutamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama oma riikliku künnise vastavalt oma tööturu olukorrale ja oma üldisele sisserändepoliitikale. |

Or. de

**Muudatusettepanek 4**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 11**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(11) Palgakünnisega seotud erandid põhikorrast sätestatakse kõrgelt kvalifitseeritud, noorematele kui 30-aastastele taotlejatele, kes oma suhteliselt piiratud töökogemuse ja oma olukorra tõttu tööturul ei pruugi vastata põhikorras ette nähtud palganõuetele või kes on saanud kõrghariduse Euroopa Liidus.*** | ***välja jäetud*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 5**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Põhjendus 24**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (24) Liikmesriigid peavad jõustama käesoleva direktiivi, diskrimineerimata sealjuures soo, rassi, nahavärvi, etnilise või ühiskondliku päritolu, geneetiliste eripärade, ***keele***, usu või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, vähemusrahvuse hulka kuulumise, varandusliku seisundi, sünni, puuete, ***vanuse*** või seksuaalse sättumuse alusel, eriti vastavalt nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivile 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust) ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivile 2000/78/EÜ (millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel). | (24) Liikmesriigid peavad jõustama käesoleva direktiivi, diskrimineerimata sealjuures soo, rassi, nahavärvi, etnilise või ühiskondliku päritolu, geneetiliste eripärade, usu või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, vähemusrahvuse hulka kuulumise, varandusliku seisundi, sünni, puuete, või seksuaalse sättumuse alusel, eriti vastavalt nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivile 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust) ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivile 2000/78/EÜ (millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel). |

Or. de

*Selgitus*

*Niisugused kriteeriumid nagu vanus ja keel ei tohi kolmandate riikide kodanike valikul kaasa tuua diskrimineerimist. Edukaks integreerumiseks tööturul on aga eelkõige keelesoskus möödapääsmatu eeldus ja seega punktisüsteemi raames järgitav vajalik valikukriteerium. Seetõttu ei tohi kõnealust diskrimineerimisvastast nõuet kohaldada kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise või seal viibimise tingimusi reguleerivate eeskirjade suhtes.*

**Muudatusettepanek 6**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) „kõrget kvalifikatsiooni nõudev töö” – ***kellegi juhtimisel tegelik ja tulemuslik*** töötamine, ***mille eest isikut tasustatakse*** ning mille puhul nõutakse kõrgharidust või | b) „kõrget kvalifikatsiooni nõudev töö” – töötamine ***töötajana,*** mille puhul nõutakse kõrgharidust või ***kõrgemat*** |

| | |
|---|---|
| ***vähemalt kolmeaastast samaväärset erialast töökogemust;*** | ***kutsekvalifikatsiooni***; |

Or. de

*Selgitus*

*Kuna direktiivi ettepanekut kohaldatakse ainult palgatööjõu suhtes, tehakse ettepanek kasutada Euroopa Kohtu otsustes juba määratletud töötaja mõistet, mis sisaldab senist määratlust „kellegi juhtimisel tegelik ja tulemuslik töötamine, mille eest isikut tasustatakse“. Viide samaväärsele erialasele töökogemusele on siit välja jäetud ning kasutatakse „kõrgema kutsekvalifikatsiooni“ mõistet, mis on vastavalt määratletud artikli 2 punktis h.*

**Muudatusettepanek 7**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| c) „ELi sinine kaart” – luba, millele on märgitud „ELi sinine kaart” ning mis annab selle omanikule õiguse seaduslikult elada ja töötada ELi territooriumil ning liikuda kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel teise liikmesriiki; | c) „ELi sinine kaart” – luba, millele on märgitud „ELi sinine kaart” ning mis annab selle omanikule õiguse seaduslikult elada ja töötada ELi territooriumil ning liikuda kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel ja ***V peatüki kohaselt*** teise liikmesriiki; |

Or. de

*Selgitus*

*Liikumine teise liikmesriiki on ainult peatükis V nimetatud tingimustel võimalik.*

**Muudatusettepanek 8**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt g**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| g) „kõrgharidust tõendav dokument” – kraad, diplom või muu tõend, mille on väljastanud pädev asutus ja mis tõendab | *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)* |

kõrgharidusprogrammi, nimelt sellise haridusasutuse pakutavate kursuste edukat läbimist, mida riik, kus see asutus asub, tunnustab kõrgharidusasutusena. Sellist dokumenti arvestatakse käesoleva direktiivi rakendamisel tingimusel, et dokumendi saamiseks vajalikud õpingud on kestnud vähemalt kolm aastat;

Or. de

**Muudatusettepanek 9**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt h**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| h) „kõrgem kutsekvalifikatsioon” – ***kvalifikatsioon, mida tõendatakse kõrgharidust kinnitava dokumendiga või vähemalt kolmeaastase samaväärse erialase töökogemuse kaudu;*** | h) „kõrgem kutsekvalifikatsioon” – ***vähemalt kuueaastane erialane töökogemus, sealhulgas vähemalt kaheaastane töökogemus juhtival ametikohal, mis on kõrghariduse kvalifikatsiooniga samaväärne;*** |

Or. de

*Selgitus*

*Mõiste „qualifications” on segadust tekitav, sest seda ei ole võimalik omandada kogemuse kaudu. Seetõttu on see asendatud mõistega „aptitude”, et teha selgemat vahet selle ja mõiste „higher education qualifications” vahel. (Tõlkija märkus: selgituse kaks esimest lauset ei puuduta eestikeelset versiooni.) Vähemalt kuueaastase erialase vastava töökogemuse nõude aluseks on direktiiv 2005/36/EÜ (artikkel 16 ja selle järgnevad artiklid), mille kohaselt peab tunnustamiseks vajalik töökogemus harilikult olema kokku tunduvalt pikem kui kolm aastat.*

**Muudatusettepanek 10**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| i) „töökogemus” – tegelik ja õiguspärane | i) „töökogemus” – tegelik ja õiguspärane osalemine asjaomasel kutsealal***, mida*** |

| | |
|---|---|
| osalemine asjaomasel kutsealal. | ***tõendatakse riigiasutuse väljastatud dokumendiga, nt töötõendi, sotsiaalkindlustuse tõendi või maksutõendiga***. |

Or. en

**Muudatusettepanek 11**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 2 – punkt i a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***i a) „reguleeritud kutseala” — kutsetegevus või -tegevuste hulk, millel tegutsema hakkamist või tegutsemist või tegutsemise üht moodustest reguleerivad spetsiaalse kutsekvalifikatsiooni omamist kas otseselt või kaudselt käsitlevad õigus- või haldusnormid; tegutsemise moodus on eelkõige kutsealal tegutsemine kutsenimetuse all, kui sellise nimetuse kasutamine on õigus- või haldusnormidega lubatud üksnes vastavat kutsekvalifikatsiooni omavatel isikutel.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 12**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) kes viibivad liikmesriigis rahvusvahelise kaitse taotlejana või ajutise kaitse kavade alusel; | a) kes viibivad liikmesriigis rahvusvahelise kaitse taotlejana või ajutise kaitse kavade alusel ***või on ühel nimetatud põhjustest taotlenud elamisluba ja kelle staatuse üle ei ole veel otsust tehtud***; |

Or. de

**Muudatusettepanek 13**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| f) kes sisenevad liikmesriiki rahvusvaheliste kokkulepetega võetud kohustuste raames, millega hõlbustatakse teatavate kaubanduse ja investeeringute kategooriatega seotud juriidiliste isikute liikmesriiki sisenemist ja nende ajutist viibimist seal; | f) kes sisenevad liikmesriiki rahvusvaheliste kokkulepetega võetud kohustuste raames, millega hõlbustatakse teatavate kaubanduse ja investeeringute kategooriatega seotud juriidiliste isikute liikmesriiki sisenemist ja nende ajutist viibimist seal***, eeskätt peetakse silmas äriühingusiseselt üleviidavaid isikuid, alltöövõtu korras teenuse osutajaid ja teenustekaubanduse üldlepingu (GATSi) alusel võetud Euroopa Ühenduse kohustustes ettenähtud kõrgharidusega praktikante;*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 14**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 4 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Käesoleva direktiiviga ei mõjutata liikmesriikide õigust vastu võtta või kehtima jätta ***liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimusi käsitlevaid*** soodsamaid sätteid isikute suhtes, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi, ***välja arvatud esimesse liikmesriiki sisenemist käsitlevad sätted***. | 2. Käesoleva direktiiviga ei mõjutata liikmesriikide õigust vastu võtta või kehtima jätta soodsamaid sätteid isikute suhtes, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi***, seoses käesoleva direktiivi järgmiste sätetega:*** |
| | ***a) artikli 5 lõige 2 elama asumise korral teise liikmesriiki;*** |
| | ***b) artikkel 12, artikli 13 lõiked 1 ja 2, artiklid 14 ja 16, artikli 17 lõige 4 ja artikkel 20.*** |

Or. de

*Selgitus*

*Direktiivi ettepaneku eesmärk on ühtlustada kolmandate riikide kõrge kvalifikatsiooniga kodanikele juurdepääsutingimused kõikides liikmesriikides. Igasuguseid kõrvalekaldeid artikli 6 lõikes 1 osutatud põhilistest liikmesriiki lubamise kriteeriumitest tuleks vältida. Siiski näib olevat põhjendatud anda liikmesriikidele võimalus võtta teise liikmesriiki edasiliikumise korral vastu positiivne erand artikli 5 lõike 2 palgakünnisest.*

**Muudatusettepanek 15**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) esitab vähemalt üheaastase kehtiva töölepingu või siduva tööpakkumise asjaomases liikmesriigis; | a) esitab vähemalt üheaastase, ***siseriikliku õiguse kohaselt*** kehtiva töölepingu***, mis on sõlmitud kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö tegemiseks***, või ***vastava*** siduva tööpakkumise asjaomases liikmesriigis; |

Or. de

*Selgitus*

*Käesoleva direktiivi eesmärgina seatud subsumtsiooni huvides on möödapääsmatu lisada artiklisse 5 kõige tähtsam tingimus – kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil – esmakordse liikmesriiki lubamise kriteeriumina (edasi liikumiseks teise liikmesriiki on seda juba tingimusena nimetatud artiklis 19).*

**Muudatusettepanek 16**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) ***vastab riiklike õigusaktidega kehtestatud tingimustele, mida ELi kodanikud peavad töölepingus või siduvas tööpakkumises täpsustatud*** reguleeritud kutsealal ***osalemiseks täitma***; | b) ***peab*** reguleeritud kutsealal ***osalemise korral järgima ELi kodanike suhtes riiklike õigusaktidega kohaldatavaid eeskirju***; |

Or. de

*Selgitus*

*Muudatus aitab täpsustada lisanõudeid reglementeeritud kutsealade puhul.*

**Muudatusettepanek 17**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***c) esitab reguleerimata kutsealade puhul dokumendid, mis tõendavad asjaomast kõrgemat kutsekvalifikatsiooni erialal või sektoris, mida on täpsustatud töölepingus või siduvas tööpakkumises;*** | ***välja jäetud*** |

Or. de

*Selgitus*

*See punkt ei ole enam vajalik, sest dokumente kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö kohta (mis pärast artikli 2 punktis b muudetud määratlust sisaldab ka kutsekvalifikatsiooni tunnustamist reguleerimata kutsealadel) nõutakse juba artikli 5 lõike 1 punktis a. Täiendavat vahetegemist reguleeritud ja reguleerimata kutsealade vahel ei ole vaja.*

**Muudatusettepanek 18**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| e) esitab tõendid taotleja ja tema pereliikmete tervisekindlustuse kohta, millega on kaetud kõik riskid, mis on üldiselt kaetud asjaomase liikmesriigi kodanike puhul, ajavahemiku jooksul, mil selline kindlustuskaitse ja vastav õigus hüvitistele *on* ette nähtud seoses töölepinguga ***või sellest tulenevalt***; | e) esitab tõendid taotleja ja tema pereliikmete tervisekindlustuse kohta, millega on kaetud kõik riskid, mis on üldiselt kaetud asjaomase liikmesriigi kodanike puhul, ajavahemiku jooksul, mil selline kindlustuskaitse ja vastav õigus hüvitistele *ei ole* ette nähtud seoses töölepinguga ***tulenevast tervisekindlustusest***; |

Or. de

*Selgitus*

*Täpsustab, et see säte käib töölepinguga seotud tervisekindlustuse hüvitiste kohta. Vastasel juhul oleks võimalik eeskirja nii tõlgendada, et muud töölepingust tulenevad hüvitised muudavad kindlustamiskohustuse mittevajalikuks.*

*(Tõlkija märkus: tõlkeviga KOM-teksti eestikeelses versioonis.)*

**Muudatusettepanek 19**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| f) ei kujuta ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule ega rahvatervisele. | f) ei kujuta ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule ega rahvatervisele. ***Liikmesriigid võivad kolmandate riikide kodanikelt nõuda vastavate tõendite esitamist.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 20**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 2 – esimene lõik**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Lisaks lõikes 1 sätestatud tingimustele ei tohi töölepingus või siduvas tööpakkumises täpsustatud igakuine brutopalk olla väiksem riiklikust palgakünnisest, mis on liikmesriikides sellel eesmärgil kindlaks määratud ja avaldatud ning mis peab ulatuma vähemalt ***kolmekordse*** riiklikus õiguses kindlaks määratud igakuise ***miinimumbrutopalgani***. | Lisaks lõikes 1 sätestatud tingimustele ei tohi töölepingus või siduvas tööpakkumises täpsustatud igakuine brutopalk olla väiksem riiklikust palgakünnisest, mis on liikmesriikides sellel eesmärgil kindlaks määratud ja avaldatud ning mis peab ulatuma vähemalt ***1,7-kordse*** riiklikus õiguses kindlaks määratud igakuise ***keskmise brutopalgani***. |

Or. de

*Selgitus*

*Praegune madal miinimum ei vasta mõiste „kõrge kvalifikatsiooniga” eesmärgile. Kriteeriumit ei tohiks siduda asjaomaste isikute vajaduste tasemega. Sellegipoolest on palgatase „kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö” oluline näitaja ja seetõttu lisaks artiklis 2 toodud määratlusele veel üks tulemuslik vahend ränne suunamiseks. See on eriti oluline seoses võimalusega juba pärast kahte aastat teise liikmesriiki edasi liikuda.*

**Muudatusettepanek 21**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 5 – lõige 2 – teine lõik**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Liikmesriikides, kus miinimumpalga suurus ei ole kindlaks määratud, kehtestatakse riiklik palgakünnis, mis ulatub vähemalt kolmekordse miinimumsissetulekuni, mille ulatuses on asjaomase liikmesriigi kodanikel õigus saada selles liikmesriigis sotsiaalabi.*** | ***välja jäetud*** |

Or. de

*Selgitus*

*Teine lõik jäetakse välja, sest mõnedes liikmesriikides, sealhulgas Saksamaal, ei määrata seni kindlaks miinimumpalga suurust ja seda ei tuleks lähtesuurusena kasutada.*

**Muudatusettepanek 22**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Artikkel 6*** | ***välja jäetud*** |
| ***Erand*** | |
| ***Kui taotluse esitab kolmanda riigi alla 30-aastane kodanik, kellel on kõrgharidus, kohaldatakse järgmisi erandeid:*** | |
| ***a) liikmesriigid peavad artikli 5 lõikes 2 sätestatud tingimust täidetuks, kui pakutav igakuine brutopalk on võrdne*** | |

***vähemalt kahe kolmandikuga riiklikust palgakünnisest, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 5 lõikele 2;***

***b) liikmesriigid võivad loobuda artikli 5 lõikes 2 sätestatud palgale kehtestatud nõudest, kui taotleja on saanud kõrghariduse kohapeal ning bakalaureuse- ja magistrikraadi ühenduse territooriumil asuvas kõrgharidusasutuses;***

***c) liikmesriigid ei nõua lisaks kõrghariduse tõendamisele töökogemuse tõendamist, välja arvatud juhul, kui see on vajalik selliste riiklikes õigusaktides sätestatud tingimuste täitmiseks, mida ELi kodanikud peavad töölepingus või siduvas tööpakkumises täpsustatud reguleeritud kutsealal osalemiseks järgima.***

Or. de

*Selgitus*

*Ettenähtud erand alla 30-aastastele kolmandatest riikidest pärit kodanikele toob kaasa diskrimineerimise vanuse alusel.*

**Muudatusettepanek 23**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Artiklitega 5 ja 6 ei piirata liikmesriikide pädevust määrata kindlaks nende liikmesriiki lubatavate kolmandate riikide kodanike arv, kes taotlevad liikmesriiki lubamist kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil. | ***1. Kolmandate riikide kodanike liikmesriiki lubamine kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil jäetakse liikmesriikide otsustada. Lubamisele ei ole õigust ka artiklite 5 ja 6 kohaste tingimuste täitmisel.***<br>***2.*** Artiklitega 5 ja 6 ei piirata liikmesriikide pädevust määrata kindlaks nende liikmesriiki lubatavate kolmandate riikide kodanike arv, kes taotlevad liikmesriiki lubamist kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil. ***See hõlmab ka liikmesriikide*** |

***õigust loobuda üldse või valdkondlikult liikmesriiki lubamisest.***

Or. de

*Selgitus*

*Liikmesriikidele pädevuse andmine kehtestada ise eeskirjad kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu riiki lubamise kohta võib siis mõjuda pretsedenti loovalt, kui ei ole võimalust sellest loobuda. Liikmesriikide põhimõttelist otsust oma tööturule juurdepääsu kohta õõnestataks loobumise valiku puudumine. Sõnaselgelt tuleb nimetada liikmesriikide õigust loobuda täielikult või osaliselt kõrgelt kvalifitseeritud töötajate riiki lubamise arvu määramisest.*

**Muudatusettepanek 24**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 8 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ELi sinise kaardi algne kehtivusaeg on kaks aastat ning seda pikendatakse vähemalt samaks kehtivusajaks. Kui tööleping kehtib vähem kui kaks aastat, antakse ELi sinine kaart töölepingu kehtivusajaks, millele lisatakse ***kolm*** kuud. | 2. ELi sinise kaardi algne kehtivusaeg on kaks aastat ning seda pikendatakse vähemalt samaks kehtivusajaks. Kui tööleping kehtib vähem kui kaks aastat, antakse ELi sinine kaart töölepingu kehtivusajaks, millele lisatakse ***viis*** kuud. |

Or. de

**Muudatusettepanek 25**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 9 – lõige 2 – esimene lõik**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Enne ELi sinise kaardi taotluse üle otsustamist võib liikmesriik hinnata oma tööturu olukorda ning kohaldada riiklikku korda, mis reguleerib vabade töökohtade täitmise tingimusi. | Enne ELi sinise kaardi taotluse üle otsustamist võib liikmesriik hinnata oma tööturu olukorda ning kohaldada riiklikku korda, mis reguleerib vabade töökohtade täitmise tingimusi. ***Oma kaalutlusõiguse raames arvestab liikmesriik riiklikku ja piirkondlikku tööjõuvajadust.*** |

Or. de

*Selgitus*

*Suurendamaks läbipaistvust kolmandate riikide kodanike jaoks ning süstemaatilisuse tõttu on vaja direktiivis selgitada, et ELi sinise kaardi andmiseks on nõutav nii artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimuste täitmine kui ka see, et puuduvad artiklis 9 nimetatud keeldumise põhjused (sh tööturu olukorra hindamine). Eeskiri tuleks seepärast koostada selgelt äratuntava diskretsiooninormina.*

**Muudatusettepanek 26**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 9 – lõige 2 – teine lõik**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Tööturupoliitika raames ***võivad*** liikmesriigid ***eelistada*** liidu kodanikke, kolmandate riikide kodanikke, kui see on ette nähtud ühenduse õigusaktides, või kolmandate riikide kodanikke, kes elavad seaduslikult asjaomases liikmesriigis ja saavad seal töötushüvitist. | Tööturupoliitika raames ***peavad*** liikmesriigid ***eelistama*** liidu kodanikke ***ning võivad eelistada*** kolmandate riikide kodanikke, kui see on ette nähtud ühenduse õigusaktides, või kolmandate riikide kodanikke, kes elavad seaduslikult asjaomases liikmesriigis ja saavad seal töötushüvitist. |

Or. de

*Selgitus*

*Ei oleks õiglane liidu kodanikud töökohtadest ilma jätta ning täita need töötajatega kolmandatest riikidest.*

**Muudatusettepanek 27**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 9 – lõige 3 (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Liikmesriigid võivad tagasi lükata ELi sinise kaardi taotluse, kui nad on kasutanud oma õigust vastavalt artikli 7 lõikele 2 ning kindlaksmääratud arv on täis või ei ole sellist arvu määratud.*** |

Or. de

*Selgitus*

*Liikmesriikide õigusest kindlaks määrata, kui palju kolmandate riikide kodanikke tohib nende territooriumile siseneda, et seal tööd otsida, tuleneb ka õigus ELi sinise kaardi taotlused tagasi lükata, kui liikmesriikide poolt määratud arv on täis või on liikmesriigid loobunud sellise arvu määramisest täielikult või teatud valdkondades.*

**Muudatusettepanek 28**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 10 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***c a) kui kõnealuse kaardi omanikul ei ole ilma asjaomase liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi abita piisavalt vahendeid enda ja vajaduse korral oma pereliikmete toimetulekuks. Liikmesriigi ametiasutused teavitavad kolmanda riigi kodanikku sellest tingimusest ELi sinise kaardi taotlemisel.*** |

Or. en

**Muudatusettepanek 29**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 12 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Kui taotlusega seoses esitatud teave on puudulik, teatavad pädevad ametiasutused taotlejale, millist täiendavat teavet on vaja esitada. Lõikes 1 nimetatud ajavahemik peatatakse seniks, kuni ametiasutused on saanud vajaliku täiendava teabe. | 2. Kui taotlusega seoses esitatud teave on puudulik, teatavad pädevad ametiasutused ***võimalikult kiiresti*** taotlejale, millist täiendavat teavet on vaja esitada. Lõikes 1 nimetatud ajavahemik peatatakse seniks, kuni ametiasutused on saanud vajaliku täiendava teabe. |

Or. en

**Muudatusettepanek 30**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 12 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Otsusest, millega lükatakse tagasi ELi sinise kaardi taotlus või millega nimetatud kaart jäetakse pikendamata või tühistatakse, teatatakse asjaomasele kolmanda riigi kodanikule ja vajaduse korral tema tööandjale kirjalikult vastavalt asjakohaste riiklike õigusaktidega sätestatud teatamismenetlustele ning sellist otsust on võimalik vaidlustada asjaomase liikmesriigi kohtus. Teates osutatakse otsuse põhjustele, võimalikele apellatsioonimenetlustele ja nendega seotud tähtaegadele. | 3. Otsusest, millega lükatakse tagasi ELi sinise kaardi taotlus või millega nimetatud kaart jäetakse pikendamata või tühistatakse, teatatakse asjaomasele kolmanda riigi kodanikule ja vajaduse korral tema tööandjale kirjalikult vastavalt asjakohaste riiklike õigusaktidega sätestatud teatamismenetlustele ning sellist otsust on võimalik ***riiklike õigusaktide kohaselt*** vaidlustada asjaomase liikmesriigi kohtus. Teates osutatakse otsuse põhjustele, võimalikele apellatsioonimenetlustele ja nendega seotud tähtaegadele. |

Or. de

**Muudatusettepanek 31**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 14 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Töötus ei ole iseenesest põhjus ELi sinise kaardi tühistamiseks, välja arvatud juhul, kui see kestab kauem kui ***kolm*** järjestikust kuud. | 1. Töötus ei ole iseenesest põhjus ELi sinise kaardi tühistamiseks ***või pikendamisest keeldumiseks***, välja arvatud juhul, kui see kestab kauem kui ***viis*** järjestikust kuud. |

Or. de

**Muudatusettepanek 32**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 14 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Sellel ajavahemikul on ELi sinise kaardi omanikul õigus otsida tööd ja võtta töökoht vastu vastavalt artikli 13 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimusele, olenevalt sellest, kumb on asjakohane. | 2. Sellel ajavahemikul on ELi sinise kaardi omanikul õigus otsida tööd ja võtta ***kõrget kvalifikatsiooni nõudev*** töökoht vastu vastavalt artikli 13 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimusele, olenevalt sellest, kumb on asjakohane. |

Or. en

**Muudatusettepanek 33**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***f) sotsiaalabi, nagu see on määratletud riiklikus õiguses;*** | ***välja jäetud*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 34**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| i) juurdepääs kaupadele ja teenustele ning üldsusele kättesaadavate kaupade ja teenuste pakkumisele, sealhulgas elamispinna saamisega seotud menetlused ja tööhõiveametite pakutav abi; | i) juurdepääs kaupadele ja teenustele ning üldsusele kättesaadavate kaupade ja teenuste pakkumisele, sealhulgas elamispinna***, välja arvatud sotsiaalelamispinna*** saamisega seotud menetlused ja tööhõiveametite pakutav abi; |

Or. de

**Muudatusettepanek 35**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 15 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Liikmesriigid võivad*** piirata lõike 1 ***punktides c ja i nimetatud õigusi, mis on seotud stipendiumite ja riikliku elamispinna saamisega seotud menetlusega, juhul, kui ELi sinise kaardi omanik on viibinud või tal on õigus viibida asjaomase liikmesriigi territooriumil vähemalt kolm aastat.*** | 2. ***Asjaomane liikmesriik võib*** piirata lõike 1 ***kohaseid õigusi***. |

Or. de

**Muudatusettepanek 36**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 16 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2 a. Artiklit 8 tõlgendatakse nii, et ELi sinise kaardi omanik on nimetatud artiklis kindlaksmääratud ajavahemiku elanud seaduslikult esimese liikmesriigi territooriumil.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 37**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 19 – lõige 3 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Kooskõlas artiklis 12 sätestatud menetlusega töötleb teine liikmesriik seda ***teadet*** ning teatab kirjalikult taotlejale ja | 3. Kooskõlas artiklis 12 sätestatud menetlusega töötleb teine liikmesriik seda ***taotlust ja lõikes 2 nimetatud dokumente*** |

| | |
|---|---|
| esimesele liikmesriigile oma otsusest: | ning teatab kirjalikult taotlejale ja esimesele liikmesriigile oma otsusest: |

Or. de

**Muudatusettepanek 38**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 19 – lõige 3 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) keelduda ELi sinise kaardi andmisest ***ning kohustada*** kooskõlas riiklikus õiguses sätestatud korraga, sealhulgas riigist väljasaatmise kord, taotlejat ja tema pereliikmeid lahkuma oma territooriumilt, ***kui käesolevas artiklis sätestatud tingimused ei ole täidetud***. Esimene liikmesriik võtab ELi sinise kaardi omaniku ja tema pereliikmed kohe ilma formaalsusteta tagasi. Pärast tagasivõtmist kohaldatakse artiklit 14. | b) keelduda ELi sinise kaardi andmisest***, kui käesolevas artiklis sätestatud tingimused ei ole täidetud või kui on olemas keeldumise põhjused vastavalt artiklile 9. Sel juhul kohustab liikmesriik, kui taotleja asub juba tema territooriumil,*** kooskõlas riiklikus õiguses sätestatud korraga, sealhulgas riigist väljasaatmise kord, taotlejat ja tema pereliikmeid lahkuma oma territooriumilt. Esimene liikmesriik võtab ELi sinise kaardi omaniku ja tema pereliikmed kohe ilma formaalsusteta tagasi. Pärast tagasivõtmist kohaldatakse artiklit 14. |

Or. de

**Muudatusettepanek 39**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 19 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Taotleja katab enda ja oma pereliikmete kulud, mis tekkisid seoses tagasipöördumise ja tagasivõtmisega, sealhulgas hüvitab ***vajaduse korral*** lõike 3 punkti b kohased kulud, mis kaeti riiklikest vahenditest. | 4. Taotleja katab enda ja oma pereliikmete kulud, mis tekkisid seoses tagasipöördumise ja tagasivõtmisega, sealhulgas hüvitab lõike 3 punkti b kohased kulud, mis kaeti riiklikest vahenditest. |

Or. de

**Muudatusettepanek 40**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 19 – lõige 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. Käesoleva artikli kohaldamisel ***võivad liikmesriigid*** jätkuvalt ***kasutada riiki lubatavate isikute arvu, nagu see on täpsustatud artiklis 7.*** | 5. Käesoleva artikli kohaldamisel ***on liikmesriikidel vastavalt artikli 7 lõikele 2*** jätkuvalt ***õigus määrata riiki lubatavate kolmandate riikide kodanike arv ning üldse või valdkondlikult loobuda liikmesriiki lubamisest.*** |

Or. de

**Muudatusettepanek 41**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**
**Artikkel 20 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Kui liikmesriik otsustab kohaldada direktiivi 2003/109/EÜ artikli 14 lõikes 3 sätestatud tööturule juurdepääsu piiranguid, ***peab*** ta ***eelistama*** isikut, kellel on elamisluba „pikaajaline elanik – EÜ/ELi sinise kaardi omanik”, teistele kolmandate riikide kodanikele, kes taotlevad asjaomases liikmesriigis elamist samadel eesmärkidel. | 2. Kui liikmesriik otsustab kohaldada direktiivi 2003/109/EÜ artikli 14 lõikes 3 sätestatud tööturule juurdepääsu piiranguid, ***võib*** ta ***eelistada*** isikut, kellel on elamisluba „pikaajaline elanik – EÜ/ELi sinise kaardi omanik”, teistele kolmandate riikide kodanikele, kes taotlevad asjaomases liikmesriigis elamist samadel eesmärkidel. |

Or. de

**Muudatusettepanek 42**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 22 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid teatavad otsusega | 1. Liikmesriigid teatavad otsusega |

| | |
|---|---|
| 2006/688/EÜ loodud võrgustiku kaudu komisjonile ja teistele liikmesriikidele artikliga 7, artikli 9 lõikega 2, artikli 19 lõikega 5 ja artikliga 20 seotud seadusandlike ja reguleerivate meetmete võtmisest. | 2006/688/EÜ loodud võrgustiku kaudu komisjonile ja teistele liikmesriikidele artikliga 7, artikli 9 lõikega 2, artikli 19 lõikega 5 ja artikliga 20 seotud seadusandlike ja reguleerivate meetmete võtmisest ***ning milliste meetmetega on täpsemalt tegemist***. |

Or. de

## SELETUSKIRI

Sisseränne majanduslikel põhjustel on probleem, millega Euroopa Liit peab tegelema üha enam globaliseeruvas maailmas, kus konkurentsitingimused karmistuvad. Endiselt ei pea kõrgelt kvalifitseeritud tööjõud Euroopa Liitu atraktiivseks, mida tõestab statistika. Euroopa Liit ei ole kuigi edukas konkurentsis kõige helgemate peade pärast, võrreldes klassikaliste sisseränderiikidega, nagu Ameerika Ühendriigid, Kanada või Austraalia. Vaid 5,5 % Magribi riikidest pärit kõrgelt kvalifitseeritud võõrtööjõust tuleb Euroopa Liitu, kuid Ameerika Ühendriikide või Kanada kasuks otsustab neist umbes 54 %. Samas on Euroopa Liit võtnud vastu enamiku Magribi riikide kvalifitseerimata töötajatest (87%). Kõigist kolmandatest riikides pärit kõrgelt kvalifitseeritud töötajate 1,72 % osakaaluga kogu tööhõivest jääb EL selgelt tahapoole teistest olulistest sisserändemaadest, nagu Austraalia (9,9 %), Kanada (7,3 %), USA (3,2 %) ja Šveits (5,3 %).

Euroopa Liidu kui sisserändesihi vähese atraktiivsuse põhjuseks on ELis praegu kehtivad 27 erinevat lubade andmise süsteemi, mis raskendavad tunduvalt potentsiaalsetel kolmandate riikide võõrtöötajatel probleemideta ühest liikmesriigist teise liikuda. Liikmesriikide erinevad eeskirjad põhjustavad konkurentsi liikmesriikide vahel. Vaid umbes kümnel Euroopa Liidu liikmesriigil on erisüsteem kõrgelt kvalifitseeritud võõrtöötajatele riiki lubamiseks, seevastu teistes liikmesriikides ei ole osaliselt üldse mingeid eeskirju või on need eeskirjad tugevalt segmenteeritud. Vaid kuues Euroopa Liidu liikmesriigis on eriprogrammid kõrgelt kvalifitseeritud võõrtööliste tööhõiveks.

Raportöör rõhutab seepärast kõikehõlmava ning sidusa ühise lähenemisviisi vajadust Euroopa sisserändepoliitika puhul, mis võtab arvesse nii arengu-, tööjõu kui ka integratsioonipoliitilisi aspekte. Ühised Euroopa eeskirjad on vajalikud, et juhtida rändevooge Euroopasse ja Euroopa piires ning takistada ebaseaduslikku rännet. Seadusliku rände perspektiivid ja pakkumised viivad selleni, et päritolu- ja transiidiriikidel on huvi võidelda ühiselt ebaseadusliku sisserände vastu. Seetõttu on igati tervitatav komisjoni ettepanek muuta EL kolmandatest riikidest pärit kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele atraktiivsemaks kiirendatud ja paindlike lubade andmise menetluste ning riigis elamise soodsate tingimuste abil. Sealjuures on otsustavad kiired ja mittebürokraatlikud lubade andmise menetlused ning ühtsed määratlused kokku 27 liikmesriigi tööturule sisenemiseks. Vaid nii suudab EL rahvusvahelises konkurentsis püsida. Ühistel kriteeriumitel põhinev süsteem on selge signaal kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele, et ELil on selge huvi kolmandatest riikidest pärit spetsialiste liikmesriikide tööturgudel rakendada ja neile ELis pikemaajalist tööd pakkuda. Kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistide palkamisega suurendab EL ühtlasi oma konkurentsivõimet ja aitab tõsta oma majanduskasvu. Raportöör rõhutab siiski, et sisseränne kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil ei saa olla pikaajaline majandus- ja demograafiliste probleemide lahendus. Kõrgelt kvalifitseeritud töötajate tööturule lubamine saab neid probleeme vaid lühiajaliselt leevendada. Liikmesriigid peavad keskmises ja pikas perspektiivis võtma täiendavaid meetmeid tööhõive-, majandus- ja perepoliitika valdkonnas, et vastata ELi praegustele ja tulevastele arengutele.

Raportöör rõhutab, et majandusränne mõjutab põhimõtteliselt liikmesriikide tööturge. Seepärast peab liikmesriikidele jääma ka edaspidi õigus määrata sisserände arvulist määra. Subsidiaarsuse põhimõttest tuleb kinni pidada, sest Euroopa Liidu tasandil ei ole Euroopa

tööturgu, ühtseid sotsiaalsüsteeme, ühist pensionikindlustust ega ühtlustatud tervisekindlustussüsteeme. Olukord liikmesriikide tööturgudel on strukturaalselt väga erinev, seepärast peab majanduslikult orienteeritud sisseränne vastama riiklike tööturgude vajadustele. Otsuse kolmandate riikide spetsialistide arvu ja nõutud kutseoskuste kohta saab langetada vaid vastavalt vajadusele ja seega kohapeal.

Kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajate sisseränne saab toimuda vaid ühenduse eelistamise põhimõtet rangelt kohaldades. Riiklike tööturustrateegiate täiendava meetmena on see vaid siis mõttekas ja kasulik, kui nõudlust kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu järele ei ole võimalik katta ELi kodanike ega umbes 18,5 miljoni ELis seaduslikult viibiva kolmandate riikide kodaniku hulgast. Tuleb jälgida, et ELi uute liikmesriikide kodanikud, kelle vaba liikumine on teatud üleminekureeglite tõttu veel piiratud, ei oleks võrreldes kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajatega tööturule sisenemisel halvemas olukorras. Oma töötajate koolitus ja täiendõpe peab jääma liikmesriikide esmatähtsaks ülesandeks ning tööjõuvajadust ei tohi katta üksnes sisserändajatega. Pigem tuleb nende meetmete vahel leida mõistlik tasakaal.

**Raportööri seisukoht**

Raportöör on raporti projektis teinud paljudes kohtades täpsustusi ja selgitusi, et kehtestada võimalikult ühtsed tingimused kolmandate riikide kodanike sisenemiseks Euroopa Liitu ning selgelt määratleda liikmesriikide ja kolmandate riikide asjaomaste kodanike õigused.

Raportöör laiendab käesoleva direktiivi reguleerimisala nii isikutele, kes on läbinud kõrgharidusprogrammi reeglina õppeajaga neli või viis aastat, kui ka isikutele, kellel on vastav kuueaastane töökogemus (sealhulgas vähemalt kaheaastane kogemus juhtival ametikohal). Töökogemuse rõhutamine on mõttekas ning tugineb Euroopa kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivile[1], millega nähakse ette palju pikem kui kolmeaastane töökogemus, et võimaldada kõrgharidusega isikute ja kõrgharidust mitte omavate töötajate laialdast võrdsustamist.

Kolmandate riikide kodanike ELi lubamisel on nõutava kutsekvalifikatsiooni kõrval kriteeriumina ette nähtud ka miinimumpalk. Raportöör toetab sellega seoses palga võrdlusalusena riiklikku keskmist brutopalka ning teeb ettepaneku näha madalaima miinimumpalgana ette asjaomase liikmesriigi 1,7-kordne keskmine brutopalk. Nii on ka väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ja kõrgkoolid võimelised kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid värbama.

Liikmesriikidel peab ka edaspidi olema õigus näha oma riiklikes õigusaktides ette soodsamaid sätteid juurdepääsuks kõrget kvalifikatsiooni nõudvale tööle. Raportöör rõhutab, et ELi esmakordse sisenemise korral on vaja ühtset liikmesriiki lubamise menetlust, mis põhineb eelkõige artikli 5 lõikes 1 nimetatud põhimõttelistel liikmesriiki lubamise kriteeriumidel. Kuid liikmesriikidele peaks jätma võimaluse kohaldada soodsamalt artikli 5 lõikes 2 ette nähtud

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 77/452/EMÜ, 77/453/EMÜ, 78/686/EMÜ, 78/687/EMÜ, 78/1026/EMÜ, 78/1027/EMÜ, 80/154/EMÜ, 80/155/EMÜ, 85/384/EMÜ, 85/432/EMÜ, 85/433/EMÜ, 89/48/EMÜ, 92/51/EMÜ, 93/16/EMÜ ja 1999/42/EÜ. ELT L 255, 30.9.2005.

miinimumpalga piiri kolmandate riikide kodanike edasiliikumise korral teise liikmesriiki. Arvesse tuleb võtta seda, et esimesse liikmesriiki sisenemise korral on nõutava miinimumpalga puhul juba niigi erinevused, sest arvestusalusena kasutatavad palgatasemed on liikmesriikides erinevad.

Iga liikmesriigi riikliku suveräänsuse väljenduseks on määrata ise oma riigi tööturule lubatavate kolmandate riikide kodanike arv. Raportöör täpsustab seda õigust, lubades selgesõnaliselt liikmesriikidel kehtestada nullkvoot või teatavate valdkondade jaoks riiki lubamisest keelduda. Raportöör teeb sellega seoses ettepaneku lisada ELi sinise kaardi andmise keeldumise põhjuste hulka vastava arvu määramata jätmine või selle juba ammendumine. Keeldumise põhjuste hulka lisatakse veel ELi sinise kaardi omaniku sotsiaalabi taotlemine ning piisavate rahaliste vahendite puudumine, et katta töötaja ja tema pereliikmete ülalpidamiskulud.

Raporti projektis on välja toodud, et kolmandate riikide kodanikel, kes taotlevad ELi sinist kaarti, ei ole liikmesriiki lubamise kõikide tingimuste täitmisel õigust kaarti saada, vaid see jääb asjaomase liikmesriigi otsustada. Sel moel saavad liikmesriigid arvesse võtta ka riiklikku ja piirkondlikku tööjõuvajadust, eelistades liidu kodanikke või kolmandate riikide kodanikke, kes juba elavad ELis, ja niimoodi juhtida sisserännet kodumaisele tööturule.

Raportöör rõhutab, et direktiivi oluline Euroopa lisandväärtus seisneb pärast kindlat ooteaega tagatud Euroopa-siseses liikuvuses. Pärast kaheaastast seaduslikku töötamist esimeses liikmesriigis võivad kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud kodanikud kolida kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil teise liikmesriiki tingimusel, et see liikmesriik ei ole kehtestanud nullkvooti või tema kvoot ei ole juba täis. Raportöör ei soovi täiendavalt piirata kolmandate riikide kodanike õigust edasi liikuda, sest selle direktiivi oluliseks eeliseks on muuta sisenemine Euroopa Liitu kolmandate riikide kodanike jaoks atraktiivseks.